

У 2020 році Президент Володимир Зеленський підписав Указ «Про забезпечення створення безбар'єрного простору в Україні», ухвалено Національну стратегію безбар'єрності, План заходів із подолання бар'єрів, з'явилася Рада безбар'єрності при Кабінеті Міністрів.

З ініціативи першої леді України Олени Зеленської «Без бар'єрів» прийнята Національна стратегія зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року та затверджений план заходів з її реалізації на 2023 та 2024 роки. Стратегія визначає 6 основних напрямків розвитку для створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року, а саме:

- фізична безбар'єрність - доступність усіх об'єктів фізичного оточення для всіх соціальних груп незалежно від віку, стану здоров'я, інвалідності, майнового стану, статі, місця проживання та інших ознак.

- освітня безбар'єрність - це рівні можливості та вільний доступ до освіти, зокрема освіти протягом життя, а також здобуття іншої професії, підвищення кваліфікації та опанування додаткових компетентностей.

- суспільна та громадянська безбар'єрність - рівні можливості участі всіх людей, їх об'єднань та окремих суспільних груп у житті громад та держави, рівний доступ до суспільно-політичного та культурного життя, сприятливе середовище для фізичного розвитку та самореалізації, а також інклюзивне середовище як передумова для участі у всіх формах суспільного життя та громадської активності,

- економічна безбар'єрність. Незалежно від віку, статі, сімейного стану чи стану здоров'я всі громадяни мають умови та можливості для працевлаштування, отримання фінансових та інших ресурсів для заняття підприємництвом чи самозайнятстю.

- інформаційна безбар'єрність - коли незалежно від їх функціональних порушень чи комунікативних можливостей люди мають доступ до інформації в різних форматах та з використанням технологій, зокрема шрифт Брайля, великошрифтовий друк, аудіодискрипція (тифлокоментування), переклад жестовою мовою, субтитрування, формат, придатний для зчитування програмами екранного доступу, формати простої мови, легкого читання, засоби альтернативної комунікації.

- цифрова безбар'єрність - це коли усі суспільні групи мають доступ до швидкісного Інтернету, публічних послуг та публічної цифрової інформації.

Чимало років безбар'єрність асоціювалася у багатьох людей лише з подоланням фізичних перешкод – облаштуванням пандусів і підіймачів. Насправді ж це поняття ширше і стосується, без перебільшення, кожного.

Більшість щоденних дій для людини з інвалідністю – це важке випробування, яке найчастіше доводиться проходити самотійно. Кожен крок супроводжується бар'єрами: у під'їзді – сходинки, в автобусі – незручні посадкові майданчики. Ситуації, коли людина з інвалідністю не може влаштуватися на роботу через упередження роботодавця – це проблема бар'єрів, вирішення яких є обов'язком держави перед її громадянами. Але й інших бар'єрів довкола нас, на жаль, також багато. Це й коли літня людина змушена простоювати у чергах в громадських установах, й коли жителі віддалених сіл не можуть оплатити комунальні послуги зі смартфона, й коли випускник університету не може працевлаштуватися на першу роботу, й коли молода мати не може вийти з декрету, адже немає місць у дитсадках. Таких прикладів – безліч.

Безбар'єрне середовище – це простір необмежених можливостей, в якому немає місця дискримінації та враховуються інтереси кожного.

Безбар'єрність – загальний підхід до формування та імплементації державної політики для забезпечення безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності;

Гендерна рівність - рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства;

Доступність – забезпечення рівного доступу всім групам населення до фізичного оточення, транспорту, інформації та зв'язку, інформаційно-комунікаційних технологій і систем, а також до інших об'єктів та послуг, як у міських, так і в сільських районах;

Об'єкти фізичного оточення – будівлі і споруди, об'єкти благоустрою та транспортної інфраструктури;

Стала мобільність – організація переміщення людей, що знижує рівень впливу на навколишнє середовище і передбачає розвиток інтегрованої системи громадського транспорту, мережі пішохідних та велосипедних шляхів;

Універсальний дизайн – дизайн об'єктів фізичного оточення, програм та послуг, максимально придатний для використання всіма групами населення без необхідності додаткової адаптації чи спеціального дизайну. Універсальний дизайн не виключає допоміжних пристроїв для конкретних груп осіб з інвалідністю, де це необхідно.